

PAPPRENA I SKICK

Generationsväxlingskurs

31.1.2023 & 1.2.2023

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

Familjerättsliga dokument – också vid GEV

- INTRESSEBEVAKNINGSFULLMAKT
- ÄKTENSKAPSFÖRORD
- TESTAMENTE
- (GÅVOR)
- VAD, VARFÖR, NÄR & HUR?

Proaktivitet

- Familje- och kvarlåtenskapsrätt, förmynderskapsrätt: Inte specifikt för jordbrukare
- Särskilt familjejordbruken är sårbara
- Specialregler finns, tex ÄB 25 kap, skatteplanering mm
- * TIDSDIMENSIONEN: olika papper före och efter GEV

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (dvv.fi)

”Mot ett smidigare Finland”

Intressebevakningsfullmakt

- ETT FORMBUNDET MEN SMIDIGT DOKUMENT
- Formalia liknar testamentets
 - skriftligt, vittnen, säkerställan av fullmaktsgivarens egen vilja
 - huvudsaklig och sekundär intressebevakare
 - olika frivilliga villkor
 - gåvor, förmåner och överlåtelse/panstsättning av fast egendom kräver skild skrivelse,.
- Aktualiseras då fullmaktsgivaren inte längre kan sköta sina ärenden
 - personliga angelägenheter
 - ekonomi
- MDB (DVV) fastställer fullmakten
 - läkarintyg och ansökan

Intressebevakningsfullmakt fortsätter..

- NÄR ÄR DET EN BRA TID ATT UPPGÖRA DENNA?
- “Idag.” Fullmakten hålls sas i byrålådan, aktualiseras vid behov.

- FINNS DET RISKER?
 - Jävsproblematik
 - Fast egendom bör tas uppsärskilt, likaså gåvor

- VILKA FÖRDELAR?
 - smidighet

TIPS: Fundera gärna på

- Fast egendom
- Gåvor
- Facebook etc
- Vårdtestamente
- Eventuell ersättare utanför familjen?

Intressebevakningsfullmakten är en ensidig rättshandling.

- Sparas hemma "i byrålådan"
- Går att ändra/riva när som helst
- Minns ändå formbundenheten!

Äktenskapsförord

- Med ett äktenskapsförord kan man utesluta giftorätten helt eller delvis
- VAD är giftorätt?
- Äktenskapsförord vara olika beroende på om äktenskapet upphör genom äktenskapsskillnad eller död
 - Giftorätten är en expektansrätt, den blir aktuell först då äktenskapet upphör
- Kan göras i samband med att äktenskap ingås, eller senare
- FORMBUNDET
 - registreras vid magistraten
 - går inte att ändra/upphäva av **en** part
 - ändring/upphävning formbundet

Äktenskapsförord fortsätter...

- VARFÖR rekommenderar jurister ofta äktenskap framom samboförhållanden?

Äktenskapsförordet är en stark rättshandling

Skall registreras hos magistraten

Går inte att "riva" eller ensidigt ändra

- Sambolagen och gottgörelse.

TESTAMENTEN

Legal arvsordning (enligt arvsklasser)

- Första parentelen: bröstarvingar. Obegränsad istadarätt.
- (Maken)
- Andra parentelen: föräldrar. Obegränsad istadarätt.
- Tredje parentelen: far- och morföräldrar. Istadarätten tar slut vid morbröder, farbröder, fastrar och mostrar.

- Kusiner ärver inte.

VARFÖR TESTAMENTE?

- Man vill påverka den lagliga arvsordningen. Tex olika slags nyfamiljer. Egna intressen mm
- Göra arvinge arvlös
- Skatteplanering
- Trygga den efterlevande partners situation!
- Trygga att egendomen hålls inom slakten (utesluta giftorätten för testamentstagares make)

- Boenderätt (änkan har livstids boenderätt, en sambo har inte)
- Enskild egendom = egendom som inte ingår i giftorättsegendomen
- Skillnad mellan äganderättstestamente och nyttjanderättstestamente, dvs äganderättstestamente med begränsning
- Presumtionen om förskott på arv

Sådant som ej kan testamenteras ”bort”

- Bröstarvinges laglott (undantag finns)
- Efterlevande makes rätt att hålla bostaden oskiftad i sin besittning

Testamentets formalia

- Starka formkrav
 - ensidig rättshandling (obs! Dock vanligt med sk inbördes testamente mellan makar)
 - Kan ändras när som helst
 - Var noga med förvarandet!

Hur tolkas testamenten

- Efter dödsfallet, vid bouppteckningen
- Giltigt/ogiltigt
- Tolkning av avsikten hos testatorn
- Presumtion om till förmån för änkan
- Flexibilitet vid mottagande av testamente

Sammanfattning

- Förutseende och planering. Både gåvor och testamenten.
- Hur man tänkt sig en GEV är ofta ett utgångsläge vid testamentsdiskussioner
- Nyttjanderätter ofta bra, tex skattemässigt. Var dock medveten om deras ”risker”

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

TACK!

Mikaela Strömberg-Schalin

041 731 4302

Mikaela.stromberg@nsl.fi

www.nsl.fi